

Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Ændrede regler om udbetaling af invaliditetsbeløb).

(Lovforslag nr. L 155).

Medlemmer af Folketinget Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om fødevareloven. (Tilbageførsel af fødevarekontrollen til de kommunale levnedsmiddelkontrolenheder). (Lovforslag nr. L 156).

Medlemmer af Folketinget Yvonne Herløv Andersen (CD), Susanne Clemensen (CD), Peter Duetoft (CD), Annie Lunde Hansen (CD) og Mimi Jakobsen (CD) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af et Center for Folkesundhed. (Beslutningsforslag nr. B 73).

Medlemmer af Folketinget Inge Refshauge (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Birthe Skaarup (DF) og Peter Skaarup (DF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indkvarteringsgaranti for hjemløse. (Beslutningsforslag nr. B 74).

Medlemmer af Folketinget Kristian Thulesen Dahl (DF), Klaus Kjær (DF), Pia Kjærsgaard (DF) og Peter Skaarup (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren og økonomiministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om det toldfri salg fremtid inden for EU-landene, herunder konsekvenserne af et eventuelt stop fra 30. juni 1999 samt muligheden for, at det toldfri salg fortsætter også efter 30. juni 1999?« (Forespørgsel nr. F 25).

Medlemmer af Folketinget Ole M. Nielsen (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF), Jann Sjørnsen (KRF) og Tove Videbæk (KRF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren:

»Vil regeringen konsekvent lade regionalpolitiske overvejelser indgå i lovarbejdet og i administrative afgørelser i øvrigt for at sikre en fremtidig tilnærmelsesvis ensartet økonomisk og beskæftigelsesmæssig udvikling i landets regioner?«

(Forespørgsel nr. F 26).

Medlemmer af Folketinget Jan Sjørnsen (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF) og Tove Videbæk (KRF) har meddelt mig, at de ønsker at tage forespørgsel nr. F 11, som blev anmeldt den 27. oktober 1998, tilbage.

Forespørgslen er hermed bortfaldet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 23:

Forespørgsel til trafikministeren [om regeringen vil udarbejde en ny sammenhængende trafik- og miljøhandlingsplan].

Af Margrete Auken (SF) m.fl. (Forespørgslen anmeldt 16/12 98).

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 96: Forslag til lov om ændring af lov om offentlige arkiver m.v. (Arkivlovens registerbestemmelser m.v.).

Af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen). (Fremsat 25/11 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Da vores ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på vegne af fru Lise Hækkerup fremføre

Socialdemokratiets synspunkter på dette lovforslag:

Lovforslaget er en tilpasning af arkivlovgivningen til den kommende lov om behandling af personoplysninger. Hovedparten af forslaget er en konsekvens af justitsministerens lovforslag nr. L 44, som bygger på anbefalinger fra Udvalget om Registreringslovgivnings betænkning om behandling af personoplysninger fra 1997.

Lovforslagene L 44 og L 96 skal også ses i lyset af EU-direktiv 95/46 om offentlig behandling af personoplysninger. Danmark er forpligtet til at implementere direktivet i sin lovgivning.

Desuden indeholder L 44 et par selvstændige ændringer inden for Kulturministeriets eget regi. Den første er en bestemmelse om elektronisk arkivering, og den anden er en delegeringsbestemmelse, som giver kulturministeren mulighed for at delegerer den mere detaljerede regelsættelse ved bevaring og kassation til Rigsarkivaren.

Jeg har nævnt den mere formelle og juridiske baggrund for selve forslaget, og nu vil jeg trække nogle andre elementer frem. Først og fremmest stiller udviklingen inden for informations-teknologien nye og stadig skrappere krav om sikkerhed i den offentlige forvaltning og arkivering i omgangen med sager med personlige oplysninger, og derfor skal lovgivningen gøres tidssvarende, så det bliver muligt at opfylde de krav, der stilles. Derfor er dette lovforslag fremsat.

Alle ved, at det i dag er svært, for ikke at sige næsten umuligt, at sikre lagring af elektroniske informationer. I sig selv er dette ikke særlig betryggende, men i sager vedrørende offentlige myndigheders fortrolige oplysninger om borgere i Danmark er det endnu mindre acceptabelt. Der må derfor hurtigst muligt findes en teknisk løsning på dette problem. Det er borgernes retssikkerhed, der står på spil, og netop retssikkerheden er et andet vigtigt politisk spørgsmål.

Personoplysninger skal opbevares fortroligt og med stor diskretion. Det gælder især, når oplysningerne udveksles mellem forskellige offentlige myndigheder. Opbevaring bør kun finde sted, når oplysningerne er aktuelle i sagsbehandlingsøjemed, og oplysningerne skal slettes, når de har mistet deres aktualitet. Her er det vigtigt at huske på, at når sagsbehandlingen har fundet sted, er oplysningerne stadig aktuelle for borgerens vedkommende. Folketinget skal derfor sikre, at de gældende regler tager hensyn til

dette forhold af hensyn til den enkelte borgers retssikkerhed.

Et tredje vigtigt synspunkt er, at der også skal tages hensyn til princippet om åbenhed i forvaltningen. Beskyttelsen af den enkelte borger og personlige oplysninger om denne skal fungere side om side med hinanden. Vi skal fortsat sikre en balance mellem disse overordnede principper.

Så vil jeg gerne fremhæve tre mere konkrete ændringer i forslaget. Papirarkivering og digital arkivering ligestilles, så der opnås en forenkling af lovgivningen, og de regler, der vedrørte Registertilsynet, kommer ind i den nye lov. Reglerne samles således i én og samme lov.

Endelig indføres der et nyt Datatilsyn, som skal varetage følgende to opgaver: for det første skal tilsynet generelt inddrages i sager om tilgængelighed, behandlingssikkerhed og vilkår for brug af oplysninger for at give borgeren sikkerhed for, at oplysningerne ikke gemmes længere end forsvarligt; for det andet skal tilsynet inddrages i konkrete sager om forældelsesfrister, hvor man giver bemyndigelse til eventuelt at forkorte perioden til under 80 år, samt i spørgsmål om dispensationer vedrørende rent personlige forhold. Disse to ændringer skal ses som en følge af de centrale principper, jeg talte om i starten.

Til sidst skal jeg nævne to ændringer, som kun vedrører kulturministerens sagsområde. Det drejer sig om indførelse af en bestemmelse om elektronisk sagsbehandling og arkivering og om at give kulturministeren mulighed for efter forhandling med forskningsministeren at opkræve betaling for opbevaring af materiale i statens arkiver indtil overgangen til elektronisk arkivering.

Socialdemokratiet støtter, som man næsten kan høre af det, jeg tidligere har nævnt, L 96; men vi må understrege vigtigheden af, at det sikres, at arkivloven først vedtages af Folketinget efter vedtagelsen af lovforslag nr. L 44 om behandling af personoplysninger. Der må således ske en nøje koordinering af Kulturudvalgets arbejde med kulturministerens forslag og Retsudvalgets behandling af justitsministerens lovforslag.

Kim Andersen (V):

Venstre var med ved udarbejdelsen af arkivloven i 1992, hvor vi stemte for den. Venstre stemte også for revisionen af loven i 1997, og jeg skal på Venstres vegne nu tilkendegive, at vi

også er positive over for kulturministerens lovforslag nr. L 96 om en ændring af lov om offentlige arkiver m.v.

Lovforslaget tager udgangspunkt i den stigende anvendelse af informationsteknologi i den offentlige forvaltning, som naturligvis gør det hensigtsmæssigt at ajourføre bestemmelserne om offentlige arkiver i relation hertil. Samtidig tager lovforslaget udgangspunkt i implementering af et EU-direktiv, som det naturligtvis også er fornuftigt at få indarbejdet.

De selvstændige initiativer i lovforslaget om delegering giver ikke Venstre umiddelbare problemer, men vi har derimod nogle spørgsmål, som vi vil forfølge i Kulturudvalget, bl.a. spørgsmålet om lokalarkiver, byhistoriske arkiver og selvejende institutioner. Det er for os en smule uafklaret, hvordan de vil blive stillet fremover med hensyn til opbevaring af offentlige kommunale arkiver. Samtidig vil vi under udvalgsbehandlingen drage spørgsmålet om pligtaflevering ind i arbejdet. Det må med i denne sammenhæng, at man tager op til overvejelse, hvorvidt de nugældende pligtafleveringsregler er hensigtsmæssige og tidssvarende.

Samtidig vil vi meget nøje forfølge de hensyn, der skal tages i forbindelse med den enkelte borgers retssikkerhed, når der er tale om fortrolige oplysninger, personlige oplysninger. Her har vi en ganske klar forpligtelse til at sikre, at individets rettigheder og privatlivets fred ikke bliver krænket, heller ikke selv om arkiveringen foregår på edb-basis, på baggrund af ny teknologi. Her har vi en særlig forpligtelse til at tage højde for, at netop denne arkiveringsform giver nogle transformeringsmuligheder og nogle koblingsmuligheder, som gammeldags papirarkivering ikke rummer mulighed og risiko for, men som vi skal tage højde for i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag. Det vil være et væsentligt spørgsmål for Venstre.

Samtidig vil det for os være uhyre vigtigt, at dette lovforslag ses i sammenhæng med L 44 om ændring af personoplysningsloven, som for øjeblikket behandles i Retsudvalget, og hvor jeg kan forstå, at der er en række problemer.

Lovforslaget her skal have en grundig behandling i udvalget, og vi vil betragte forslaget og L 44 samlet set, før vil kan tilkendegive vores endelige stilling. Sådan må det være, og derfor forventer vi også, at ministeren drager omsorg for, at der sker en koordinering og en samtidighed i forbindelse med behandling og vedtagelse af de to lovforslag.

Med disse bemærkninger skal jeg tilkendegive Venstres velvillige indstilling over for den fortsatte behandling i udvalget.

Bendt Bendtsen (KF):

Da vores ordfører, hr. Brian Mikkelsen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Det Konservative Folkeparti var som noget helt naturligt med i det store flertal bag arkivloven i 1992. Efter den seneste revision i 1997 skal vi nu igen revidere arkivloven, og det kan ikke undre nogen. Det er fornuftigt at diskutere offentlighedens adgang til statens arkiver i et demokratisk og dynamisk samfund, ligesom det er fornuftigt at diskutere og præcisere de offentlige arkivers rolle. Vi står over for to tungtvejende hensyn. På den ene side vejer åbenhedshensynet, på den anden beskyttelsehensynet. Det er et dilemma, og balancegangen kan være svær, men fra konservativ side er vi af den opfattelse, at vi fandt en fornuftig balance mellem de to hensyn med den nugældende arkivlov.

Af forslaget, som vi i dag behandler, fremgår det umiddelbart, at der er tale om en teknisk lovændring, som også har til formål at tilpasse og justere arkivloven i forhold til anden lovgivning og den rivende udvikling på IT-området.

For at starte med den sidste del af lovforslaget har Det Konservative Folkeparti ingen indvendinger mod den ønskede delegering til Rigsarkivaren, og hvad angår overgangen til elektronisk sagsbehandling, er vi ligeledes enige med ministeren, for det er vigtigt at få forvaltningen til at indføre lidt IT-politik i hverdagen. Derudover opnår vi også den gevinst, at det er ressourcebesparende. Det forekommer måske mindre rimeligt at indføre betaling for de merudgifter, det afstedkommer, hvis forvaltningen undlader at være ajour med IT-udviklingen generelt, men vi vil støtte det.

Derimod er vi betænkelige ved de justeringer i arkivloven, som L 44 om personoplysninger medfører. I øjeblikket er L 44 til den første behandlingsrunde i Retsudvalget, og vi må nok sige, at der er problemer, og som vi har oplevet de sidste dage i pressen, er de ikke helt nemme at afklare. Det er altså på nuværende tidspunkt meget vanskeligt at gennemskue samtlige konsekvenser af L 44, og før de er belyst bedre, vil Det Konservative Folkeparti gerne mane til tilbageholdenhed med hensyn til justeringer af mulige implicerede love, selv om Det Konservative Folkeparti godt er klar over, at EU har

udstukket nogle skrappe tidsfrister for implementeringen.

Jeg vil godt have lov til at pointere, at det handler om langt mere end blot lovteknik. Det handler om borgernes retssikkerhed. Borgerne skal have nogle helt klare rettigheder, og derfor bør der gælde følgende regler:

For det første: Såfremt en person ønsker, at data vedrørende ham eller hende selv i et elektronisk register skal slettes, skal disse data ikke kunne overføres til Rigsarkivet. For det andet: Medmindre en person skriftligt giver tilladelse til, at den pågældendes lægelige data, f.eks. lægejournal og røntgenbilleder, skal overføres til Rigsarkivet, skal sådanne data tilintetgøres, og dette kunne eksempelvis ske senest i det kalenderår, der følger efter, at den pågældende er afgået ved døden. Endelig bør der i forbindelse med registerlovgivningen indføres et afsnit, hvoraf det fremgår, at ægtefæller og livsarvinger har råderet over afdødes data og således kan kræve afdødes data enten udleveret, destrueret, henlagt i Rigsarkivet eller ikke henlagt i Rigsarkivet.

Med disse bemærkninger vil Det Konservative Folkeparti godt give tilsagn om et konstruktivt arbejde i udvalget, men vi har som sagt vore betænkeligheder.

Ole Sohn (SF):

Dette lovforslag er jo en udløber af et EF-direktiv og samtidig en udløber af L 44 i Justitsministeriets sagsområde om behandling af personoplysninger.

Når jeg inleder med dette, er det for at sige, at vi selvfølgelig ikke kan afslutte behandlingen af dette lovforslag, før L 44 om personoplysninger er færdigbehandlet, og det kan – så vidt jeg har forstået – tage temmelig lang tid, i og med at der ligger mere end 300 ubesvarede spørgsmål, som skal afklares, inden man bliver færdig. Det betyder til gengæld, at vi får mulighed for en grundig behandling af lovforslaget om offentlige arkiver.

Noget af det nye, som er en følge af L 44, og som også kommer ind i L 96, er, at der sker en ændring af Registertilsynet, og at der oprettes et Datatilsyn, som skal lave nogle generelle retningslinjer for aflevering, bevaring og kassation af offentlige arkivalier. Desuden skal det nye Datatilsyn inddrages ved fastsættelsen af de generelle regler i forbindelse med offentlige arkivers behandling af personoplysninger, herun-

der tilgængelighed og vilkår for brugen af personoplysningerne.

Derfor er det utrolig vigtigt at vide, hvordan det kommende Datatilsyn sammensættes og organiseres, og derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at spørge ministeren, om ministeren kan sige noget om tilsynets organisering og sammensætning allerede i dag. Jeg nævner det, fordi der står på side 7 i bemærkningerne til lovforslaget, at Datatilsynet kan afgøre konkrete spørgsmål, som hidtil er afgjort af ministeren eller Rigsarkivaren. Fremover bliver det sådan, at ministeren skal spørge Datatilsynet, hvis ministeren skal udarbejde regler for private arkiver, og så kan man selvfølgelig spørge sig selv: Hvad skal Rigsarkivarens opgave være fremover, når hans indflydelse nu tilsyneladende nedprioriteres?

Da forslaget vedrører opbevaring og ikke mindst tilgængelighed af materialer med personoplysninger, finder jeg det også højt besynderligt, at det af kulturministeren nedsatte Tilgængelighedsudvalg ikke har haft forslaget til høring. Hvad er årsagen egentlig til det? Så vidt jeg kan forstå, har Tilgængelighedsudvalget ifølge arkivlovens § 26 netop til opgave at vurdere praksis på tilgængelighedsområdet, og så vidt jeg har forstået, skal udvalget én gang om året udarbejde en beretning på grundlag af Rigsarkivarens årsrapporter og udtrykke sin opfattelse af, hvorledes arkivloven skal forbedres. Derfor er det lidt underligt, at udvalget ikke er blevet hørt i forbindelse med de foreslåede ændringer, men det kan der rådes bod på, i og med at vi nu får en lang tid mellem første og anden behandling.

Der er også et andet element, jeg afslutningsvis vil komme ind på vedrørende det kommende Datatilsyn, som virker bekymrende. I bemærkningerne til lovforslaget står der, at Datatilsynet skal sikre, at hensynet til de interesser, der betinger en 80-årig tilgængelighedsfrist – herunder hensynet til den person, oplysningerne angår – skal afvejes over for de hensyn, der kan begrunde dispensation fra tilgængelighedsfristen, herunder hensynet til forskningen. Disse bemærkninger kan tolkes som en indskrænkning af bestemmelsen i arkivlovens § 20, for her står der, at arkivenheder, der er afleveret til statens arkiver, som hovedregel er tilgængelige for enhver, når de er 30 år gamle.

Der kan selvfølgelig være grunde til at forlænge fristerne, som det også fremgår af § 21 og § 22 i loven; men det er vigtigt, at den afvejning,

der skal foretages, ikke alene foretages af hensyn til forskningen, men også af hensyn til offentligheden, i og med at arkivalierne skal være tilgængelige for enhver. Hvad er årsagen til, at der er sket en indskrænkning vedrørende dette punkt i forbindelse med bemærkningerne til lovforslaget?

Da vi er enige om – det går jeg da ud fra – at lovforslaget skal have en grundig behandling, mens vi venter på loven om personoplysninger, synes jeg, vi skal bruge tiden til at undersøge mulighederne for at ændre, dvs. forkorte tilgængelighedsfristerne. Jeg synes, at netop det spørgsmål er blevet aktualiseret på baggrund af den sag, der verserer mellem den islandske forsker Vilhjalmur Írn Vilhjalmsson og Udlændingestyrelsen om adgang til en række sager vedrørende statens udlevering af et antal jøder til Tyskland under Anden Verdenskrig. Derfor vil jeg foreslå, at udvalget beder Rigsarkivaren og Tilgængelighedsudvalget om at fremkomme dels med bemærkninger til lovforslaget generelt, dels med forslag til nye, kortere tilgængelighedsfrister. På den måde kan vi udnytte ventetiden konstruktivt.

Aase D. Madsen (DF):

Dansk Folkeparti er principielt tilhænger af så megen offentlig åbenhed som muligt i det danske samfund. Åbenhed er grundlaget for et demokratisk samfund, hvor forskere, medier og borgere får adgang til så mange oplysninger som muligt, men naturligvis med stor hensyntagen til enkeltpersoners private forhold i forbindelse med udlevering af arkivmateriale fra de offentlige arkiver.

Om dette lovforslag må man sige, at det er blevet højaktuelt efter den seneste tids debat i medierne om Udlændingestyrelsens skal/skal ikke-holdning til udlevering af dokumenter fra Anden Verdenskrig til en islandsk forsker.

At den nuværende lov er vanskelig at fortolke, er der måske ikke noget at sige til, for der er bogstaveligt talt ikke to udleveringssager, som er ens. Men Dansk Folkeparti står uforstående over for de stridigheder, arkivadgangen har givet anledning til mellem Udlændingestyrelsen og Rigsarkivaren. Er Udlændingestyrelsen ikke ved at udvikle sig til en stat i staten med hensyn til udlevering, som Rigsarkivaren har godkendt? Det er trods alt 50 år gamle sager, det drejer sig om, og Dansk Folkeparti mener, at der nu bør kastes et historisk lys over disse sager.

I den forbindelse er det efter Dansk Folkepartis mening nødvendigt, at der fastsættes en lavere generel grænse for tilgængelighedsperioden, der ligger fra 30 og op til 80 år. Dette spænd er for stort, og det giver store problemer. Det juridiske tvivlstrækkeri, som vi har set med hensyn til dokumenterne fra krigsårene, viser måske, at en generel grænse på 50 år ville være en rimelig løsning. Dette vil også løse nogle af problemerne i forhold til andre lande, f.eks. USA, som har en meget mere åben arkivadgang.

I det foreliggende lovforslag finder Dansk Folkeparti ikke en egentlig klageinstans med hensyn til nægtet aktindsigt i sager. Jeg kan derimod finde en instans, der hedder Datatilsynet, som får meget vide beføjelser til fastsættelse af regler på næsten alle lovforslagets områder. Må vi få at vide af ministeren, hvad dette Datatilsyn i virkeligheden består af, og hvilke beføjelser det har – det kan man godt nok se noget om i lovforslaget – og også hvordan det er sammensat.

Ligeledes gives der i lovforslaget utallige myndigelser til ministeren, og det finder Dansk Folkeparti er forkert. Jeg ser også, at Ombudsmanden ikke er enig med ministeren i spørgsmålet om delegering af kompetence fra ministeren til Rigsarkivaren i forbindelse med bevaring og kassation. Men ministeren er tilsyneladende ubøjelig, og det finder Dansk Folkeparti uacceptabelt, fordi sagsområdet – som Ombudsmanden udtrykker det – har en væsentlig betydning for borgerne. Omfanget af arkivlovens regler om tilgængelighed er direkte fastlagt her, og dette forhold taler efter Ombudsmandens opfattelse for, at ministerens kompetence ikke skal delegeres ud. Det er Dansk Folkeparti enig med Ombudsmanden i, så mon ikke vi skal se at få et ændringsforslag frem her? Der bliver meget at kulegrave under udvalgsarbejdet i den forbindelse.

Som lovforslaget foreligger i øjeblikket, er Dansk Folkeparti noget skeptisk over for det, selv om det også indeholder de nødvendige præciseringer af offentlige arkivers rolle i informationssamfundet. Lovforslaget skal naturligvis ses i sammenhæng med justitsministerens forslag L 44 om behandling af personoplysninger.

Så har jeg lige et lille hjertesuk, og det er med hensyn til kirkebøgerne. Jeg vil gerne spørge ministeren, på hvilken måde kirkebøgerne vil blive behandlet efter den kommende register-

lov. Bliver det sådan, at oplysningerne bliver opbevaret elektronisk, samtidig med at den kulturalov, der ligger i kirkebøgerne, bliver ført videre på et manuelt grundlag?

Annie Lunde Hansen (CD):

Centrum-Demokraternes ordfører, hr. Peter Duetoft, er desværre forhindret i at deltage, så jeg skal fremføre følgende:

Lovforslaget her skal ses som en tilpasning til L 44, der omhandler behandling af personoplysninger. Med de foreslåede ændringer af arkivloven er der således tale om tekniske ændringer, der endvidere skal ses i lyset af EF-direktivet om beskyttelse af fysiske personer og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Idet de foreslåede ændringer er afledt af L 44, der kun har været til første behandling, vil CD ikke på nuværende tidspunkt her inden udvalgsbehandlingen fremkomme med videre bemærkninger om lovforslag nr. L 96 om ændring af arkivloven.

Henrik Svane (RV):

Udviklingen i videns- og informationssamfundet går så stærkt, at det ofte er vanskeligt at følge med med en nødvendig tilpasning af love og cirkulærer m.m. Lagringen af informationer og viden undergår til stadighed forandringer, så derfor må vi til den igen.

Ændringerne i arkivloven drejer sig således primært om en tilpasning af arkivlovgivningen til den kommende lov om behandling af personoplysninger, som for øjeblikket behandles i Retsudvalget. Det er indviklede sager, og jeg tror ikke, at mange af vi ordførere kunne ønske sig at blive overhørt i dag i det samlede lovkompleks.

I Det Radikale Venstre er vi naturligvis positive over for lovforslaget og vil medvirke aktivt til det forestående udvalgsarbejde for at sikre de nødvendige beskyttelseshensyn, når der ikke længere skelnes mellem papirarkivalier og elektroniske arkivalier, når bevaring af materiale med personoplysninger besluttes. Dette er en forenkling, al den stund den offentlige forvaltning i stigende grad overgår til elektronisk sagsbehandling.

For Det Radikale Venstre er det af afgørende betydning at sikre den enkelte borgers integritet i overensstemmelse med den af justitsministeren foreslåede lovgivning om bevaring af materiale med personoplysninger.

Som sagt støtter vi lovforslaget og vil under udvalgsarbejdet bidrage til, at vi får gennemført de nødvendige lovændringer i en så overskuelig og smidig form som muligt.

Søren Søndergaard (EL):

Som flere ordførere har været inde på, er det jo skæbnens ironi, at vi skal behandle det her lille hjørne af arkivloven, samtidig med at der uden for det her hus foregår en heftig diskussion, som gør det tydeligt for enhver, at der blandt embedsmænd, historikere, rigsarkivar og udlændingemyndigheder er vidt forskellige fortolkninger af den gældende arkivlovs bestemmelser.

Men uanset de forskellige fortolkninger er der én ting, der alligevel er sikker, og det er, at da Folketinget sidste gang behandlede en revision af arkivloven, var der et klart flertal, som ønskede øget tilgængelighed i forhold til enkeltpersoners legitime interesser og selvfølgelig især øget tilgængelighed i forhold til enkeltpersoners interesse i, at glemslen kaster sit nådige skær over mindst talt uheldige gerninger.

Derfor vil jeg også godt på baggrund af den aktuelle sag mellem Udlændingestyrelsen, Rigsarkivet og en konkret forsker foreslå, at vi benytter lejligheden til en generel revision og tydeliggørelse af loven. Det må være muligt at formulere loven på en sådan måde, at selv embedsmænd i Udlændingestyrelsen, som jo trods alt har en relativt lang uddannelse og en juridisk baggrund, kan forstå, hvad det er, lovgiverne ønsker. Disse ønsker er ikke nødvendigvis sammenfaldende med ønskerne i den lille snævre klub, som så brændende ønsker, at danmarkshistoriens dunkle sider stort set kun skal være tilgængelig for denne klubs egne medlemmer.

Om det konkrete forslag vil jeg sige, at Enhedslisten ikke umiddelbart kan tilslutte sig det.

For det første, som flere også har været inde på, fordi forslaget skal ses i sammenhæng med et andet forslag, vi behandler herinde, nemlig det EF-direktivaflædte forslag om personoplysninger. Det forslag er der som bekendt både meget store problemer med og stor uenighed om, og det er klart, at vi ikke kan vedtage det her, før disse problemer er ude af verden, og det giver i bedste fald dette forslag en meget, meget, meget lang sagsbehandlingstid.

For det andet har vi meget vanskeligt ved at gennemskue de nye bestemmelser om, at Data-

tilsynet skal have en selvstændig rolle i forbindelse med udlevering af arkivalier. Kan det reelt i praksis føre til mere lukkethed? Det er et spørgsmål, vi ønsker afklaret.

For det tredje finder vi det besynderligt og i øvrigt også uacceptabelt, at der ikke er tilgået hørings svar om lovforslaget, herunder at det tilgængelighedsudvalg, som er blevet nedsat af Kulturministeriet, så vidt vi kan se slet ikke er blevet hørt. Vi vil derfor vende tilbage med vores endelige indstilling, efter at disse ting er blevet afklaret.

Vi vil endnu en gang understrege, at vi mener, at anledningen skal benyttes til en mere samlet revidering af hele arkivloven. Virkeligheden har vist, at det er nødvendigt.

Kim Behnke (FP):

Der henvises direkte i ministerens fremsættelse til lovforslaget til det lovforslag, som Folketinget allerede har behandlet ved en førstebehandling, nemlig lovforslag nr. L 44, som jo oven i købet er en genfremsættelse af et lovforslag med næsten samme indhold fra sidste folketingssamling.

Som flere ordførere har været inde på, er der store, store problemer med lovforslag nr. L 44. Den del af problemerne, som vedrører arkivbestemmelser, er jo blevet hængt til offentligt skue ikke bare i Danmark, men også i andre EU-lande, som på forskellig vis har forsøgt at implementere et EF-direktiv, hvis historiske fortid er stærkt tvivlsom.

I Sverige har man implementeret det så restriktivt, at når en svensk politiker ønsker at have en Internethjemmeside og kommentere, hvad der foregår rundt omkring i verden, stilles der krav om, at han skal indhente skriftlig tilladelse fra f.eks. en person som Milosevic, før han kan få lov til at nævne ham på en Internethjemmeside. Så restriktivt kan EF-direktivet altså fortolkes.

Helt så restriktivt lægges der ikke i lovforslag nr. L 44 op til det i Danmark, men under det udvalgsarbejde, der foregår i øjeblikket i Retsudvalget, har vi med al ønskelig tydelighed set, hvor store problemer der er. Senest har det ifølge dagspressen i dag vist sig, at hvis lovforslaget vedtages, vil det ikke længere være tilladt at udveksle elektroniske oplysninger med persondata mellem Grønland og Danmark og Færøerne og Danmark, fordi Grønland ikke er medlem af EU, og fordi Færøerne også i den her forbindelse bliver betragtet som udland.

Der er altså kæmpestore problemer med at få lovforslag nr. L 44 på plads, og før lovforslag nr. L 44 er kommet på plads, så vi ved, hvad arkiverne overhovedet må indeholde, vil det være absurd at begynde at lave regler for, hvordan arkiverne skal håndteres.

Med hensyn til den øvrige elektroniske registrering af offentlige oplysninger er vi enige i, at der er der behov for at få foretaget en modernisering.

Lidt paradoksalt er det sådan, at Rigsarkivets største problemer i øjeblikket er, at man jo opererer med 30 års efterslæb. I øjeblikket afleveres kassevis af hulkort, en teknologi, som jo i dag er fuldstændig forældet, men som for 30 år siden altså var noget af det, man benyttede sig af. Derfor har man måttet lave en aftale med Mechanisk Museum, som har forpligtet sig til til enhver tid at vedligeholde en hulkortlæser, sådan at man er i stand til at kunne læse de data om offentlig forvaltning, som ligger på hulkort. Man vil, som årene går, støde ind i magnetbånd, forskellige former for skrøbelige disketter, og senere vil man nå frem til det, som vi arbejder med i dag, harddisk, cd-rom osv. Alt sammen skal de offentlige arkiver være i stand til at håndtere, sådan at den offentlige forvaltning ikke går tabt.

Så har der også været en del diskussion om forældelsesfristerne og de 80 år. Der bliver i lovforslaget lagt op til, at det nu er Datatilsynet, som skal være med til at udtale sig. Det er vores opfattelse, at det er alt rigeligt, at rigsarkivaren har den kompetence, og det er vores opfattelse fra arkivloven og til den store revision i 1989, at 80-års-reglen er alt for restriktiv.

Vi har jo fra dansk side mere end én gang fået demonstreret, hvor absurd det var, at når en Danmarks Radio-medarbejder ville have indsigt i, hvad der skete i Thulesagen, fik han bare oplysningerne fra de amerikanske myndigheder, for dér var forældelsesfristen kun 25 år. Da man ville vide, hvad der skete i det tidligere Sovjetunionen, ja, så fik man bare oplysningerne fra de russiske arkiver. Da man ville vide, hvad der foregik i Østtyskland, ja, så fik man bare adgang til Stasiarkiverne. Men man har ikke kunnet få lov til at få den danske side af arkiverne.

I øjeblikket er der så en islandsk forsker, som gerne vil vide, hvad der skete i den offentlige forvaltning i Danmark, da man åbenbart af egen drift før besættelsen deporterede jøder til Tyskland. Det kan ikke lade sig gøre. Jeg har

svært ved at forstå, hvem det er, man vil holde hånden over i den forbindelse. Der er jo ingen grænser for fordømmelsen fra dansk side, hvis forskellige politikere, embedsmænd, diktatorer osv. rundt omkring i verden forbryder sig imod menneskeheden. Hvorfor skal vi så i Danmark holde hånden over de embedsfolk, som var anledning til, at der blev deporteret jøder til Nazityskland? Der er ingen argumenter for at holde hånden over dem. Det skal selvfølgelig kunne komme frem.

På samme måde er der også behov for, at vi nu så mange år efter får mulighed for at få indsigt i den del af Danmarks historie, der vedrører den samarbejds politik, som under besættelsen blev ført af den danske regering i forhold til Nazityskland.

Derfor er vi enige med de ordførere, der har sagt: Den 80-års-regel skal vi have lavet om, så den er operativ, og så vi ikke bliver gjort til grin, fordi man kan hente halvdelen af historien i det store udland.

Så jeg vil sige til ministeren, at der er brug for ganske mange ændringer i det her lovforslag, inden det bør gå til en tredje behandling.

Tove Videbæk (KRF):

Dette lovforslag er en teknisk lovændring, der har til hensigt at præcisere de offentlige arkivers rolle i informationssamfundet.

Lovforslaget skal naturligvis ses i sammenhæng med lovforslag nr. L 44, og vi er afventende over for resultaterne af arbejdet med dette lovforslag. Vi vil dog gå ind i et konstruktivt og grundigt arbejde med lovforslag nr. L 96 i udvalget.

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Jeg skal starte med at sige tak til de mange ordførere for den positive modtagelse, som lovforslaget har fået.

Formålet med lovforslaget er jo primært at tilpasse arkivlovgivningen til den kommende lov om behandling af personoplysninger. Det lovforslag er genfremsat i denne samling.

Grundet den tætte sammenhæng mellem de to lovforslag må det ved behandlingen af dette lovforslag sikres, at ændringerne af arkivloven først vedtages af Tinget efter vedtagelsen af lov om behandling af personoplysninger.

En konsekvens af sammenhængen mellem de to lovforslag er, at den afgørende forskel mellem den nuværende arkivlovgivning og den nu foreslåede ændring bliver, at der ikke længere

skelnes mellem papirarkivalier og elektroniske arkivalier ved beslutning om bevaring af materiale med personoplysninger.

Under den nuværende lovgivning er der en formodning for sletning af registre indeholdende personoplysninger. Nu vil der i stedet blive en formodning for bevaring af arkivalier indeholdende personoplysninger. Forslaget indeholder derfor bestemmelser om inddragelse af Datatilsynet, bl.a. ved fastsættelse af generelle regler om offentlige arkivers behandling af personoplysninger, herunder behandlingssikkerhed, tilgængelighed og vilkår for brugen af personoplysninger.

Datatilsynet foreslås endvidere inddraget i afgørelsen af enkelte konkrete spørgsmål. Datatilsynet inddrages for det første ved fastsættelse af en kortere tilgængelighedsfrist end 80 år for arkivalier, der er omfattet af lov om behandling af personoplysninger, og for det andet ved dispensationer fra tilgængelighedsfristen i tilfælde, hvor det drejer sig om oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold.

Flere af ordførerne har været inde på forholdet mellem retssikkerhed og tilgængelighed, og det er klart, at det er den vanskelige balancegang mellem det enkelte menneskes retssikkerhed og tilgængeligheden, arkivloven til alle tider skal skabe en passende ramme for.

Lad mig understrege, at da vi reviderede arkivloven i 1997, vedtog vi i den forbindelse bl.a., at der skulle være bedre mulighed for at screene sagsakter, således at man altså kunne sortere de oplysninger, som var egnet til hurtig offentliggørelse, fra andre oplysninger, som af hensyn til det enkelte menneskes retssikkerhed først kan være tilgængelige på et senere tidspunkt.

I 1997 kom der altså for mig at se en række forbedringer af arkivloven. Det blev samtidig besluttet, at vi i samlingen 2001-2002 skal revidere den samlede arkivlovgivning, og på det tidspunkt vil der, siger jeg til hr. Søren Søndergaard og hr. Kim Behnke, være rig lejlighed til på baggrund af de erfaringer, vi har fået med administrationen af arkivloven og tilgængeligheden, at revidere arkivloven og eventuelt skabe bedre muligheder for tilgængelighed.

Men som sagt synes jeg, at der i forbindelse med den revision, vi har foretaget tidligere, er givet bedre muligheder.

Hr. Bendt Bendtsen kom med et helt konkret forslag om, at vi i forbindelse med denne revision skulle give det enkelte menneske mulighed

for at sortere ud i de oplysninger, der arkiveres. Han skulle oven i købet have mulighed for at slette oplysninger. Hr. Bendt Bendtsen gik så vidt som til at sige, at også pårørende skulle have mulighed for inden for en årrække at sige, at der var personoplysninger, der kunne slettes.

Jeg synes, at det er en interessant problemstilling, som må diskuteres i Kulturudvalget. Jeg kan se nogle administrative problemer med det, og jeg tror også, der er nogle retssikkerhedsmæssige problemer med det. I det øjeblik oplysninger er slettet, kan det jo få betydning for et menneskes retssikkerhed og dets mulighed for at dokumentere sin uskyld i sager, der vedrører fortiden.

Desuden må man sige, at der altså her også er behov for at afveje det enkelte menneskes interesse og offentlighedens interesse. Det kan være et spørgsmål om at afveje det enkelte menneskes ønske om selvfølgelig at bevare sin integritet og samtidig at sikre offentligheden mulighed for eksempelvis at forske i interessante problemstillinger. Men diskuter det i Kulturudvalget.

Hr. Ole Sohn spurgte mig om den kommende sammensætning af Datatilsynet. Det er ikke under min ressort, at den afgørelse bliver truffet, må jeg sige til hr. Ole Sohn. Sammensætningen afgøres i forbindelse med, at man forhåbentlig vedtager loven om personoplysninger, som ligger i Justitsministeriet. Så jeg vil henvise spørgsmålet til Retsudvalget.

Fru Aase Madsen gjorde opmærksom på, at Ombudsmanden havde stillet sig tvivlende over for kulturministerens kompetence til at uddelegere spørgsmål om kassation. I den sammenhæng skal jeg gøre opmærksom på, at Kulturministeriet har forelagt lovforslaget her for Ombudsmanden, og at Ombudsmanden ikke har haft bemærkninger.

Til spørgsmålet om kirkebøger vil jeg understrege, at det er kirkeministerens ansvar at tage stilling til, om kirkebøger skal føres elektronisk, og om kirkebøger i en periode skal føres både elektronisk og på papir. Men under alle omstændigheder vil det være sådan, at kirkebøger arkiveres i den form, som datamaterialet skabes i.

Endelig vil jeg selvfølgelig til sidst love, at der vil ske en koordinering mellem lovforslag nr. L 44 og lovforslag nr. L 96; der vil ske en koordinering mellem Kulturministeriet og Justitsministeriet. Jeg er også sikker på, at der vil være en fornuftig koordinering mellem Retsudvalget og Kulturudvalget i denne vigtige

sag. Jeg tror, at det kommer til at tage et stykke tid. Det betyder med andre ord også, at der bliver tid til en grundig debat. Kulturudvalget får lejlighed til at stille en række af de spørgsmål, som allerede er formuleret her i dag.

Med de ord vil jeg sige tak for den venlige modtagelse af lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg kan selvfølgelig godt forstå ministerens synspunkt om, at den store revision af arkivloven måske ikke kan nå i denne folketingssamling. Men i den aktuelle sag med den islandske forsker og de jøder, der måtte være blevet deporteret til Tyskland, er det jo lidt absurd, at den pågældende forsker kan indhente oplysninger fra arkiver i Tyskland, i Israel og i andre lande og danne den ene halvdel af historien, men at der kan ikke gives dispensation, så vedkommende forsker også kan få adgang til de danske arkiver.

En af de ting, vi da i hvert fald kunne gøre med det her lovforslag, var at give Rigsarkivaren dispensationsmuligheder, give det en formulering, så der ikke i den grad var tvivl hos myndighederne, om de kunne give dispensation eller ej. Det er jo ikke en generel revision af hele lovgivningen, men en tydeliggørelse af, hvordan den bestemmelse skal fortolkes, sådan at når forskere med så lædigt et formål spørger Rigsarkivaren, kan de få et tilsagn frem for at blive henvist til, at der måske kan gå år, inden de får svar.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er lidt i forlængelse af hr. Kim Behnke.

Det, at der er sådan nogle uklare dispensationsbestemmelser som ved den islandske forsker, gør jo, at det bliver vanskeligt at behandle ansøgninger. Jeg kan sige, at jeg i en nogenlunde tilsvarende sag faktisk selv har haft adgang til de oplysninger fra Justitsministeriets 3. kontor, som den islandske forsker fik afslag på. Der er ikke nogen linje i det. Derfor bekymrer det mig lidt, at der kommer et Datatilsyn, der bliver sammensat under Justitsministeriet ressort, som nu fremover skal tage stilling til, hvad der skal ske med statens arkiver. Det henhørte tidligere under Rigsarkivaren.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan Tilgængelighedsudvalgets rolle, som jo står omtalt i arkivloven, bliver i fremtiden. Skal

Datatilsynet overtage Tilgængelighedsudvalgets kompetence? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er: Er ministeren indstillet på at sende lovforslaget til en om end forsinket høring i Tilgængelighedsudvalget, så vi kan høre, hvad det udvalg, som er nedsat i henhold til loven, mener om disse ændringer? Samtidig kan vi spørge Tilgængelighedsudvalget, hvad det mener om en mulighed for at nedsætte tilgængelighedsfristerne.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, det er en gode idé at sende forslaget til Tilgængelighedsudvalget og få en vurdering derfra, herunder også få at vide, om der er nogen øvrige ting, som det ønsker ændret, f.eks. omkring fristerne, for selv om kulturministeren kan have ret i, at der er fastlagt en revisionsbestemmelse et stykke ud i fremtiden, er det jo en alvorlig uenighed, der er opstået om fortolkning af loven. Jeg vil altså bare læse op, hvad menneskerettighedskommissær for Østersøområdet, Ole Espersen, siger i går til Berlingske Tidende:

»Udlændingestyrelsens fortolkning af reglerne er underlig og meget overraskende. Retten til information er ikke begrænset og gælder også arkiver om statens administration.«

Det viser jo, at der åbenbart er en fantastisk uklarhed i hvert fald i Udlændingestyrelsen og hos visse andre over, hvad loven går ud på. Er det så ikke nødvendigt med nogle præciseringer?

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil også gerne have en uddybning af det spørgsmål, der lige er blevet stillet; det behøver jeg så ikke at gentage.

Ministeren sagde, at Ombudsmanden var enig i den delegering, som ministeren har foreslået. Det kan jeg ikke forstå, for der står: »Dette forhold kan efter Ombudsmandens opfattelse tale for, at ministerens kompetence til regelfastsættelse ikke delegeres.«

Som jeg forstår det, skal der i følge dette lovforslag ske uddelegering til Datatilsynet. Derfor kan jeg ikke rigtig få det til at passe sammen, at Ombudsmanden på den ene side siger, at det ikke skal delegeres, og at ministeren så på den anden side fortæller os, at det siger Ombudsmanden i virkeligheden ikke. Han siger, at det, ministeren gør, er korrekt.

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Jeg må jo starte med at slå fast, at de ændringer af arkivloven, som er lagt frem her i dag, ikke har noget at gøre med de bestemmelser i arkivloven om tilgængelighedsfrister, om adgangen til arkiverne og måske specielt om administrationen af disse arkiver, som jo i den senere tid og også her i dag er blevet drøftet og kritiseret.

For så vidt angår den konkrete sag, kan jeg oplyse, at den for øjeblikket er under overvejelse i Indenrigsministeriet, idet Udlændingestyrelsens afslag på adgang til disse arkiver er anket til ministeriet, hvorunder Udlændingestyrelsen henhører. Jeg kan endvidere oplyse, at Rigsarkivaren har inviteret direktøren for Udlændingestyrelsen til et snarligt møde, hvor man bl.a. vil drøfte retningslinjerne og vilkårene for adgang til arkivalier.

Det vil her være naturligt at komme ind på de retningslinjer, som Udlændingestyrelsen i første omgang har givet afslag efter, og på den baggrund vil der selvfølgelig også være mulighed for at drøfte igennem, om det principielt er rigtigt, at der er givet afslag. Alt andet lige tror jeg, at det tjener hele spørgsmålet om åbenhed kontra varetagelse af de nødvendige beskyttelseshensyn bedst, om man lader være med at blande generelle lovgivningsspørgsmål sammen med behandlingen af en konkret sag.

Jeg forstår godt hr. Kim Behnke, som har et ønske om, at vi allerede nu skal igennem en stor revision af arkivloven. Men man må jo sige, at vi i 1997 var igennem en rimelig stor revision af arkivloven, og den arkivlov, vi har nu, er den, et flertal i 1997 kunne blive enig om. Derfor vil jeg opfordre til, at vi nu lader Tilgængelighedsudvalget komme i gang med sit arbejde. Lad os se den første rapport fra Tilgængelighedsudvalget. På den baggrund får vi alle sammen bedre muligheder for en større viden om, hvad det er, der skal til for at få så god en arkivlov som overhovedet muligt, hvor det altså lykkes os at balancere mellem hensynet til det enkelte menneskes retssikkerhed og offentlighedens interesse i at kende historien.

Til hr. Ole Sohn, som kræver klare dispensationsregler: Jeg må understrege, at det er op til de enkelte ressortministerier, den afleverende myndighed, at tage stilling til, hvornår der skal gives dispensation, og jeg tror ikke, at man kan lave lynende klare dispensationsregler. Det må komme an på et skøn.

Så til spørgsmålet om Tilgængelighedsudvalget: Jeg er selvfølgelig parat til at diskutere det

her spørgsmål med Tilgængelighedsudvalget. Jeg synes, det er vigtigt, at Tilgængelighedsudvalget hele tiden er med i debatten om de her spørgsmål, men jeg må også understrege, at Tilgængelighedsudvalgets ansvar altså først og fremmest er at lave en rapport hvert eneste år, hvor det tager stilling til, hvordan de enkelte ministerier, de enkelte offentlige myndigheder har administreret tilgængelighedsreglerne. Derfor skal man også passe lidt på med ikke at blande tingene alt for meget sammen.

Så til fru Aase Madsen vedrørende Ombudsmanden: Jeg kan kun endnu en gang sige, at sådan som det er oplyst for mig, har Ombudsmanden accepteret den udformning, lovgivningen har fået, og dermed også de regler om uddelegering, der er fastsat i loven.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil starte med at sige tak til ministeren for tilsagnet om at inddrage Tilgængelighedsudvalget i det videre arbejde. Det synes jeg er flot.

Det ene, jeg nævnte tidligere, er det med Datatilsynet, og det er selvfølgelig noget, vi skal have afklaret under udvalgsarbejdet. Jeg synes, det er lidt betænkeligt, at nogle opgaver, som i dag ligger under Rigsarkivaren eller i de enkelte ministerier, nu overgives til et tilsyn, som bliver sammensat under en anden ressort.

Det andet er, at den form for dispensationsmulighed, der er i dag, ikke er særlig klar. Det bør der ske en afklaring af, når det samme ministerium, altså Justitsministeriet, i to nogenlunde ens sager giver forskellige svar. Jeg ved af egen erfaring, at det samme ministerium, som jo nu har givet afslag til en islandsk forsker, i en tilsvarende sag har sagt ja. Den eneste forskel formoder jeg er, at den daværende regerings rolle måske kommer i et lidt blakket lys i den sag, hvor der er givet afslag. Det er altså den formodning, man kan have.

Jeg synes, det er uheldigt, hvis det er sådan, at et ministerium eller Udlændingestyrelsen giver afslag på en dispensation for at beskytte staten.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Det er lige for at slå fast, at jeg ikke taler for en generel revision, men at jeg taler for, at vi løser de problemer, vi oplever, med de absurde tilfælde, hvor en forsker kan gå til udlandet - i Thulesagen til USA - og få en sag 99 pct. belyst,

men at den ene procent, der mangler, nemlig at han også lige får set den danske del af korrespondancen, får han afslag på.

Først når TV-Avisen aften efter aften har stået med kameraet snurrende nede ved Rigsarkivet og har spurgt og spurgt, ja, så kommer der et politisk pres, der siger, jamen det er også urimeligt.

Vi har sagerne med Stasiarkiverne i Østtyskland. Først når tingene bliver kortlagt ved, at de arkiver gennemgås, giver man sig. Det duer ikke, og hvis ministerens synspunkt skal stå til troende, nemlig at Folketinget ikke skal hoppe fra tue til tue, fra sag til sag, er der jo brug for, at den bestemmelse i lovgivningen om, hvornår man kan give dispensation fra de generelle bestemmelser, bliver gjort mere tydelig og da i hvert fald sådan, at vi ikke skal opleve det absurde, at man kan hente oplysningerne i udlandet, men i øvrigt ikke få dem i Danmark. Det er utilfredsstillende for alle parter.

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Datatilsynets ansvar, kan man sige, ligner jo en lille smule det ansvar, Registertilsynet tidligere har haft, og grunden til, at man opretter et datatilsyn i henhold til Justitsministeriets lovgivning på det her område, er selvfølgelig, at der er forskel på, om data er opbevaret elektronisk, eller de er opbevaret på papir.

Så for at sikre, at elektroniske data ikke bare kan bruges til hvad som helst, for at beskytte borgerne, har man oprettet Datatilsynet, og Datatilsynet vil først og fremmest bidrage til at sikre den enkelte borgers retssikkerhed. Hvor man så kan sige, at tilgængelighedsudvalget til gengæld varetager den interesse, der også er udtrykt meget stærkt her i dag, nemlig at offentligheden skal have adgang til information, der har betydning for vores alle sammens fælles forståelse af, hvordan det her samfund er indrettet, og hvordan det tidligere har været indrettet. Så Datatilsynet og tilgængelighedsudvalget har vidt forskellige opgaver, vidt forskellige ansvarsområder.

Og så til hr. Kim Behnke om Thulesagen: Jamen jeg synes selvfølgelig også, at det ikke er særlig hensigtsmæssigt, at man kan hente oplysningerne i udlandet, hvis man ikke kan få dem i Danmark. Men jeg må endnu en gang sige, at det med at præcisere dispensationsreglerne og i det hele taget tage stilling til, hvordan forholdet skal være mellem det enkelte menneskes retssikkerhed og tilgængelighed, er noget

af det, vi får rig lejlighed til at diskutere, når vi laver en generel revision af lovgivningen. Jeg mener ikke, at vi i dag er bedre rustet til at lave den revision, den ændring, end vi var i 1997, men til gengæld føler jeg mig ret overbevist om, vi er bedre rustet, i det øjeblik tilgængelighedsudvalget har talt, i det øjeblik tilgængelighedsudvalget har været inde og vurderet, hvordan de enkelte ressortministerier og offentlige myndigheder behandler tilgængelighedskriterierne.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 66:

Forslag til folketingsbeslutning om en spillestedslov.

Af Ole Sohn (SF) m.fl.
(Fremsat 1/12 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):
De, der har fulgt den kulturpolitiske debat gennem det seneste år, vil vide, at jeg på mange måder synes, at det er et godt beslutningsforslag, der her ligger foran os. Den rytmiske musik har alt for længe været et slags stedbarn i dansk kulturpolitik, og vurderet ud fra generens vidtrækkende betydning for det danske samfund bør det efterhånden være åbenlyst, at der er behov for at styrke rammerne for den del af musiklivet.

Gennem de seneste år har vi på uddannelsessiden fået etableret en fantastisk musikskolekæde. Udbredelsen af musikskolerne i kommunerne, oprettelsen af musikalske grundkurser i

amterne og etableringen og udbygningen af konservatorierne rundt om i landet udgør i dag det fundament, som det nu er på tide, at vi bygger videre på.

Derfor var jeg også meget positivt indstillet, da Statens Musikråd i april måned sidste år afleverede rådets forslag til en spillestedslovgivning, og efter at jeg nu har haft lejlighed til at kigge nærmere på forslaget indhold, må jeg sige, at jeg fortsat er positiv. Selvfølgelig kan og skal vi diskutere detaljerne i Musikrådets forslag nærmere, herunder hvor mange penge der i sidste ende kan findes til formålet, men rådets grundlæggende tanke om at fremme den rytmiske musik ved at yde tilskud til rammen om musikkens udfoldelse, altså de rytmiske spillesteder, er efter min mening helt rigtig. På dette punkt er jeg altså helt på linje med forslagsstillerne.

Og jeg er også enig med forslagsstillerne i, at en ny ordning for støtte til spillestederne på et tidspunkt bør søges indarbejdet i den nuværende musiklov. Det regionale kulturforsøg, der bl.a. omfatter de rytmiske spillesteder, udløber med udgangen af indeværende år, og i den forbindelse kan det komme på tale at revidere musikloven.

Den endelige evaluering af de omfattende forsøg finder sted i marts måned i år, og hvis vi skal drage nytte af de erfaringer, vi har gjort os, må vi have tid til at gennemarbejde evalueringresultaterne ordentligt. Det er formodentlig også i lyset af den erkendelse, at Statens Musikråd har valgt at forlænge rådets nuværende forsøg med de regionale spillesteder til udgangen af 1999.

At fremsætte et forslag, der skal søge at fremme den rytmiske musik, for Folketinget inden den 1. marts 1999, vil derfor efter min opfattelse være alt for tidligt. Jeg ser ingen grund til, at vi på den måde skal presses til at haste en vigtig sag igennem.

På den konference, som Statens Musikråd afholdt den 30. november sidste år om de rytmiske spillesteders fremtid, var det mit klare indtryk, at såvel rådet som de mange repræsentanter fra det rytmiske miljø har forståelse for, at en lovgivning, der skal styrke rammerne for den rytmiske musik, skal forberedes ordentligt.

Ved konferencen understregede jeg samtidig, at det er min klare hensigt, at spillestederne allerede i 1999 skal have øgede midler i forbindelse med fordelingen af Kulturministeriets andel af de almene kulturelle tipsmidler for 1999.